

Homilia del Senyor Bisbe Mons. Francesc Pardo en la Missa de Sant Narcís, 29-10-2011. Basílica de Sant Feliu de Girona.

És tradició que, en la festa del nostre patró, sant Narcís, l'homilia del Bisbe reflexioni sobre algunes qüestions importants per a la nostra església, per a la vida dels fidels cristians i, de retruc, fins i tot per a tots els ciutadans que es puguin sentir interpel·lats.

1. TESTIMONIS DE CRIST.

Celebrem la festa de sant Narcís, un testimoni de Jesús, un màrtir fins a les últimes conseqüències. Avui, ens cal ser testimonis de Jesucrist, personalment, cadascun de nosaltres i com a Església diocesana, amb les parròquies, institucions i associacions que la formem.

L'estiu passat, durant els dies d'acolliment a Girona dels 6.500 joves participants a la Jornada Mundial de la Joventut, vàrem viure i palpar la importància decisiva del testimoni per transmetre la fe en Jesucrist i la seva proposta de Salvació. El testimoni d'aquells joves ens va impactar.

El nostre poble viu marcat per una crisi ètica i cultural, i també per una profunda crisi econòmica, totes tres íntimament relacionades i, al meu criteri, interdependents.

Ahora, constato que persones i grups contempen amb suspicàcia la proposta cristiana i l'Església. L'eclipsi de Déu, nota de la cultura contemporània occidental, i que els mitjans popularitzen; la crisi de valors d'arrels cristianes, que sempre han fonamentat la societat i la convivència; l'esperança que els béns materials ens asseguraran la realització personal i social, que seran la solució a tot; i la feblesa testimonial de les nostres comunitats cristianes -entre altres factors- obren interrogants sobre la necessitat i la veritat de la proposta cristiana.

Ser testimonis de Crist mort i ressuscitat, de la seva proposta de salvació, és la missió que ell mateix confia als seus deixebles de tots els temps: "Aneu per tot el món i proclameu l'Evangeli a tota la creació".

Sant Joan comença així la seva carta: "us anunciem allò que existia des del principi, allò que hem sentit, que hem vist amb els propis ulls, que hem contemplat, que hem tocat amb les nostres mans. Us parlem del qui és la Paraula de la Vida". El testimoni és aquell que anuncia allò que ha vist, que ha contemplat, que ha palpat: en definitiva, que en té experiència.

Nosaltres també hem vist i hem cregut, i per això som testimonis. Vull subratllar que ho som principalment d'una persona única, del Crist Salvador i, ahora, de la transformació que ha realitzat i realitza en la història, en cada persona i en cadascun de nosaltres. Tanmateix, també som testimonis que el Crist se'ns ha donat, se'ns dóna, l'hem conegut, el rebem i l'oferim gràcies a l'Església. Som testimonis de Crist i de la necessitat de l'Església, santa per la seva presència i pecadora per la nostra condició humana. Certament que esdevenir testimonis requereix la confessió de les veritats de la fe, i exigeix un estil de vida i unes actituds que avui, sovint, anomenem valors evangèlics, perquè estan fonamentats en l'Evangeli de Crist. Però la fe i la consegüent vida cristiana no són fruit d'una reflexió, sinó d'una gràcia i d'una elecció, d'una trobada amb Jesucrist per mitjà de l'Església i de les seves comunitats properes.

Per què accentuo aquesta dimensió de la trobada personal amb Crist?

En la meua etapa de vicari i de rector novell, una de les prioritats de la pastoral era transmetre els valors cristians que fonamentessin la societat democràtica que preparàvem i iniciàvem. El compromís de la majoria era preparar i iniciar un futur marcat pel canvi social i polític.

Un llibre famós d'aquells moments era "Creer es comprometerse", que manifestava la dimensió de compromís de la fe.

L'accent en l'acció transformadora, del tot necessària, va fer minvar -sense voler-ho i sense que en fóssim conscients- la importància de l'espiritualitat personal, de les celebracions, de la pregària. Fins i tot perquè el compromís fos eficaç analitzàvem a fons les estructures, oblidant d'alguna manera la revisió de la pròpia vida i la conversió del propi cor. Sense voler-ho, la relació personal amb Crist per mitjà de la pregària, la Missa, la confessió..., que és el cordó umbilical per actuar amb esperit evangèlic, es va debilitar. Al mateix temps augmentava la valoració de l'Església no pel que és i ofereix, sinó principalment per l'aportació que podia fer al canvi polític i social. Avui el panorama és molt diferent, però pot passar quelcom semblant. Cal insistir -i ho faré en el tercer punt d'aquesta homilia- en els valors més necessaris en aquest moment de la història, però de cap manera hem d'oblidar el valor que els fonamenten i els expliciten: Jesucrist. L'experiència i la saviesa pastoral ens ensenyen a prioritzar i a sumar, raonant i justificant per què proposem una manera de viure i actuar segons "uns valors concrets", i en canvi no considerem "valors" altres actituds i estils de vida. Per tant, ens cal ser testimonis de Jesucrist.

2. COM ESDEVENIR TESTIMONIS DE CRIST?

Com ser testimoni de Crist, de la seva persona, del seu amor i de la salvació que ens ofereix?

M'he fixat en el mateix Crist, en allò que viu, fa i demana als seus testimonis. He considerat la saviesa acumulada al llarg del segle per l'Església, manifestada en els sants, expressada en el Concili Vaticà II i en el darrer Concili Provincial de la Tarraconense, així com a les Cartes Apostòliques dels darrers Papes. D'aquí aquestes indicacions.

a. El testimoni ho és perquè primer és deixeble, perquè està amb el Senyor, el coneix, l'escolta, hi parla, el contempla, se sent estimat i se sent, alhora, enviat a anunciar aquesta experiència que ha transformat la seva vida.

b. El testimoni ho és d'aquell que és l'Evangeli, la Bona Notícia, Jesucrist, perquè sigui conegut, estimat, escoltat, acollit en els sagraments.

c. Es dona el testimoni quan hi ha comunicació entre persones. La vida d'un testimoni ha de portar interrogants, i donar respostes de per què vivim d'una manera determinada, per què creiem, per què donem importància a unes actituds concretes, per què fem unes celebracions. I aquí és on ens cal ser valents per afrontar les incomprensions, les crítiques, les ironies, les persecucions -sovint tenyides de menyspreu- a semblança de Jesús: "tal com m'han perseguit a mi, també us perseguiran a vosaltres".

d. Es dona testimoni quan personalment i comunitàriament som més presents en el món i menys del món, menys mundans.

e. El testimoni ho és com a Església i amb tota l'Església. El testimoni ho és gràcies a la comunió eclesial. Jesucrist va confiar en el grup d'apòstols i deixebles malgrat les seves febleses, negacions i incoherències. Gràcies a aquells primers deixebles, a la primera església, Crist va ser conegut. Gràcies a l'Església, les generacions de tots els temps han tingut i tenen accés al Crist.

Per ser testimonis de Crist hem de ser, alhora, testimonis de la necessitat del grup dels seus deixebles, hem de confiar en l'Església.

Sense Església no es pot accedir a Crist i als seus dons. Ho subratllo perquè l'Església és contemplada per alguns com un obstacle per creure, i no com el camí imprescindible.

3. TESTIMONIS DE CRIST EN LA NOSTRA SOCIETAT.

Com ser testimonis de l'Evangeli avui, assumint alguns del reptes que vivim, concretament la crisi econòmica i les seves conseqüències?

La crisi, que té el seu origen en una crisi d'ètica en la gestió de l'economia a escala global, exigeix una revisió profunda del desenvolupament i del model de societat. En aquest sentit, malgrat les seves ombres, cal estar molt atents a les reivindicacions de col·lectius populars per demanar que la democràcia arribi a configurar l'economia i altres dimensions de la vida social.

I nosaltres, què hi podem aportar específicament? Ens cal continuar treballant per resoldre aquelles situacions de persones i famílies a qui la crisi aboca a la marginació. Això ens exigeix ser més conscients que cal assegurar aliments, sostre, atenció legal, ajudes puntuals per a primeres necessitats, i llocs de treball en la mesura de les possibilitats. No és només una missió dels departaments de serveis socials de les administracions, de Càritas, de Mans Unides o de tants religiosos i religioses que cuiden malalts o gent gran, i de tants voluntaris i voluntàries; és una responsabilitat de cadascun de nosaltres que caldrà canalitzar per mitjà de les institucions més properes i efectives.

Hi ha una pregunta que travessa la Història, que Déu planteja als inicis i amb la qual s'acaba la història personal i la de la humanitat. És la pregunta que Déu fa a Caïn, quan aquest ha mort el seu germà Abel:

On és el teu germà? I és la pregunta del judici final. Què n'has fet, del teu germà afamat, malalt, foraster, presoner, despulat? Avui, ens hem de fer cada dia aquesta pregunta, i ens cal ajudar els altres per tal que també se la plantegin: què fem amb els nostres germans?

Aquesta pregunta ens l'hem de fer cadascun de nosaltres, i demanem que també se la facin les administracions i altres institucions polítiques i socials perquè es prioritzin els recursos disponibles. Fins i tot m'atreveixo a fer un prec a tots els qui dediqueu la vostra vida a la noble i necessària tasca de la política. La diversitat de posicions polítiques és una gran riquesa per a una societat ben governada, i expressa la pluralitat. Però hi ha temps en la història dels pobles en què, sense renunciar a la identitat, cal sumar totes les forces per superar moments tan difícils pel bé dels ciutadans. Per això, més que mai, cal dialogar, negociar, arribar a acords amb la mirada posada en el bé present i futur de la ciutadania, més que en els propis interessos de partit o de grup, ni que siguin ben legítims.

Ahora, els cristians hem de ser els primers a mostrar que som responsables de les nostres comunitats humanes, tant les més petites com les més grans, actuant i ajudant a prendre consciència d'aquesta responsabilitat. L'exigència no només l'hem de posar en tot allò que ens han de donar perquè hi tenim dret, sinó especialment en allò que nosaltres hem de donar en l'àmbit de veïnatge, de carrer, de barri, de poble, de ciutat, de país. També hem d'estimar profundament Catalunya, cohesionant-la i edificant-la seguint els criteris manifestats pels bisbes catalans en el document Al servei del nostre poble, del 21 de gener del 2011.

Moltes obres dels nostres pobles i el seu manteniment van ser possibles gràcies a l'anomenada prestació personal, que consistia en l'oferiment de jornals de treball a la comunitat. Avui caldria trobar l'equivalent a aquesta prestació personal en el bon ús dels béns que són de tots, en la neteja i conservació dels espais

comunitaris, en l'organització d'equips -per professions i qualitats- que ofereixin part del seu temps d'oci a treballar pels ciutadans. També s'ha de recuperar l'esperit de voluntariat, afeblit en els darrers anys per les gratificacions econòmiques de les administracions.

Tanmateix, ens cal també oferir la comprensió de la dignitat de la persona, de les relacions interpersonals fonamentades en l'amor fins al perdó, del valor de la vida humana en totes les seves fases; de la dimensió social de tots els béns materials -malgrat siguin de propietat privada- per configurar un nou model de societat.

Sempre ens cal oferir esperança en les nostres possibilitats, perquè no estem sols: el Senyor ens acompanya cada dia. Per això se'ns demana canviar el registre de valoració del nostre temps. Els temps difícils no necessàriament han de ser dolents. Som les persones les que configurem els temps com a dolents o com a bons. A nosaltres se'ns demana que convertim el nostre temps, difícil per causes ben conegudes, en un temps bo, perquè ens ofereixi la possibilitat de configurar una societat millor, fonamentada de veritat en la dignitat de la persona, en la solidaritat, en la justícia, en la llibertat responsable i en un progrés amb rostre humà, que ja podem anar construint.

Treballant amb aquesta finalitat, conseqüència de l'amor a Déu i a tota persona, els creients oferim un rostre visible al Déu invisible, que és amor i misericòrdia.

L'EUCARISTIA. Celebrem l'entrega del primer màrtir, Jesús, que per oferir vida passà per la mort. Celebrem el seu sacrifici, però alhora el seu triomf gloriós, la seva resurrecció, garantia de la nostra fe, tal com ho va ser per a sant Narcís, el nostre patró. Així sigui".